

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИНВЕСТИЦИСКИ
ФОНДОВИ

Скопје, ____ мај 2012 година

ВОВЕД

I.Оцена на состојбите во областа и причини за донесување на законот

Работењето на приватните фондови во Република Македонија е уредено со Законот за инвестициски фондови. Согласно Законот за инвестициски фондови, приватниот фонд во Република Македонија претставуваат посебен имот, без својство на правно лице кој се основа само на одредено време и чии прибрани парични средства изнесуваат најмалку 500.000 евра. Максималниот број на инвеститори во приватниот фонд е 20 инвеститори и минималната сума на парични средства кои секој поединечен инвеститор треба да ги уплати во фондот изнесува 50.000 евра. Приватен фонд основа и со него управува друштво за управување со приватни фондови. Работењето на приватните фондови и друштвата за управување со приватни фондови не подлежи на контрола од страна на Комисијата за хартии од вредност. За основање на приватните фондови од страна на друштвото за управување не е потребно одобрение од Комисијата за хартии од вредност и друштвата за управување со приватни фондови имаат низок степен на транспарентност во поглед на доставувањето на информации до Комисијата за хартии од вредност и до инвеститорите. Со цел надминување на ваквите состојби, како и заштита на инвеститорите и минимизирање на негативните ефекти на приватните фондови врз движењата на пазарот на капитал во Република Македонија, неопходно е зајакнување на постоечката регулатива за приватните фондови.

Ревизија на регулаторните и супервизорските рамки за сите значајни учесници на пазарот на капитал, вклучувајќи го и секторот на алтернативните (приватни) инвестициски фондови е тренд во светски рамнки. Имено, во услови на светска финансиска криза, се покажа дека активностите на овие фондови се подложни на различни видови на ризици за инвеститорите, договорните страни, финансиските пазари и пошироката економија. Со цел да се воспостави единствена регулаторна рамка со која ќе бидат утврдени минимум правила и стандарди кои би требало да ги исполнува секторот на алтернативните (приватните) инвестициски фондови од страна на Европската Комисија беше донесена Директивата 2011/61/EУ за менаџерите на алтернативните (приватните) инвестициски фондови.

Во делот на работењето на отворените инвестициски фондови се брише обврската отворениот инвестициски фонд да има прибрано парични средства најмалку во износ од 300.000 евра, како и обврската отворениот фонд да ја одржува оваа висина на парични средства. Оваа измена е во насока на натамошно усогласување со Директивата за отворени инвестициски фондови со која е уредено дека

единствено друштвата за управување имаат обврска да одржуваат минимален износ на основна главнина.

Република Македонија како земја со статус на кандидат за членство во Европската унија со предложениот закон врши хармонизација на домашното законодавство со Директивата 2011/61/EУ на Европската Унија.

Поради сето горенаведено, подготвен е и се предлага да се донесе Закон за изменување и дополнување на Законот за инвестициски фондови во насока на усогласување со европската директива и повисок степен на регулирање и контрола на работењето на приватните фондови во Република Македонија.

II. Цели, начела и основни решенија на предлогот на закон

Донесувањето на Предлогот на Законот за изменување и дополнување на Законот за инвестициски фондови е со цел заштита на инвеститорите и пазарот преку воведување стандарди за основање на друштвата за управување со приватни фондови, за управување со ризиците и ликвидноста и проценката на вредноста на имотот на приватниот фонд.

Предлогот на Законот за изменување и дополнување на Законот за инвестициски фондови се заснова на истите на начела на кои се заснова основниот Закон.

Основни решенија на предложениот Закон за изменување и дополнување на Законот за инвестициски фондови се:

- добивање на дозвола за работа на друштвото за управување со приватни фондови од страна на Комисијата за хартии од вредност,

- почетен капитал потребен за отпочнување со работење на друштвото за управување со приватни фондови,

- функции и одговорности на депозитарната банка кој се јавува во улога на чувар на прибраните парични средства на приватните фондови,

- вреднување на средства на приватните фондови,

- воспоставување на систем за управување на ризици,

- обелоденување и доставување на информации за работењето на приватните фондови до Комисијата за хартии од вредност,

- контрола на работењето на друштвата за управување со приватни фондови од страна на Комисијата за хартии од вредност итн

III.Оцена на финансиските последици од предлогот на закон врз Буџетот и другите јавни финансиски средства

Донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за инвестициски фондови нема да предизвика финансиски последици врз Буџетот и другите јавни финансиски средства на Република Македонија.

IV.Процена на финансиските средства потребни за спроведување на законот и начинот на нивното обезбедување, како и податоци за тоа дали спроведувањето на законот повлекува материјални обврски за одделни субјекти

Со предложеното законско решение износот на основната главнина потребна за основање на друштво за управување со приватни фондови се зголемува од 50.000 на 125.000 односно друштвата ќе имаат обврска да се докапитализираат, но истовремено се укинува обврската на друштвото за управување со приватни фондови да ја згледува основната главнина за по 25.000 евра за секој фонд со кој управува.

Дополнително со предлог законот се воведуваат обврски на друштвата за воспоставување на соодветни системи за управување со ризици, управување со ликвидност, како и обезбедување на соодветна организациона, кадровска и техничка оспособеност што ќе предизвика трошоци за друштвата, заради потребата од нивно усогласување со обврските предвидени со законот.

V. Усогласеност на предлогот на закон со правото на европската унија

Законот има ЕУ елементи. Донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за инвестициски фондови е во насока на хармонизирање на домашното законодавство со Директивата 2011/61/EУ и повисок степен на регулирање и контрола на работењето на приватните фондови во Република Македонија.

VI.Потреба од донесување на подзаконски акти врз основа на овој закон

За дорегулирање на одредени прашања кои произлегуваат од Законот, Комисијата за хартии од вредност ќе ги пропише потребните подзаконски акти.

ПРЕДЛОГ
НА
Закон за изменување и дополнување на Законот за инвестициски фондови

Член 1

Во Законот за инвестициски фондови ("Службен весник на Република Македонија" број 12/2009, 67/2010 и 24/2011), во член 1 став (1) по зборовите „инвестициските фондови“ сврзникот „и“ се заменува со запирка и по зборовите „друштвата за управување со инвестициски фондови“ се додаваат зборовите „и друштвата за управување со приватни инвестициски фондови“.

Член 2

Во членот 2, по точката 1 се додава нова точка 1-а која гласи:

“1-а. Друштво за управување со приватни инвестициски фондови е друштво со ограничена одговорност или акционерско друштво со седиште во Република Македонија кое добило дозвола за работа од Комисијата за хартии од вредност;“

Во точката 2 по зборот “фондови“ се додаваат зборовите “односно акционерите или содружниците на друштвото за управување со приватни инвестициски фондови“.

По точката 2 се додава нова точка 2-а која гласи:

„2-а. Сопствени средства се средствата на друштвото за управување со инвестициски фондови и друштвото за управување со приватни инвестициски фондови кои се состојат од основната главнина, резервите и други категории на сопствени средства утврдени од страна на Комисијата за хартии од вредност;“

По точката 7 се додаваат две нови точки 7-а и 7-б кои гласат:

“7-а. Матично лице е правно лице кое има контрола над друго правно лице (подружница);

7-б. Подружница е правно лице кое е контролирано од друго правно лице (матично лице). Секоја подружница основана од подружница се смета за подружница на матичното лице;“

По точката 10 се додаваат три нови точки 10-а, 10-б и 10-в кои гласат:

“10-а. Блиски врски се кога две или повеќе лица се поврзани преку учество или

контрола, како и кога две или повеќе лица се контролирани од исто лице;

10-б. Учество е директно или индиректно поседување на најмалку 20% од вкупниот број акции или удели или од правата на глас на други правни лица;

10-в. Контрола е:

а) директно или индиректно поседување на мнозински влог на правно или физичко лице во друго правно лице;

б) директно или индиректно поседување на мнозинството од правата на глас на правно или физичко лице во друго правно лице;

в) право да се назначува и разрешува мнозинството членови на органите на управување од страна на правно или физичко лице во друго правно лице, директно или индиректно, вклучувајќи и склучен договор со еден или повеќе иматели на влог на другото правно лице за отстапување или здружување на нивните права на глас заради остварување заеднички интереси;

г) право да се остварува, директно или индиректно, значително влијание од страна на правно или физичко лице врз управувањето и донесувањето одлуки на друго правно лице;

д) право да се остварува значително влијание на правно или физичко лице врз друго правно лице според оценка на надлежните органи;“

По точката 12 се додаваат две нови точки 12-а и 12-б кои гласат:

“12-а. Инвестициски агент е лице кое има склучено договор за посредување со друштвото за управување и има добиено дозвола за работење од Комисијата за хартии од вредност да врши продажба на удели односно акции во инвестициски фондови;

12-б. Договор за задолжување е склучување на било каков договор со кој друштвото за управување со приватни инвестициски фондови се задолжува за сметка на приватните фондови со кои управува, независно дали се работи за задолжување кое произлегува од позајмување на готовина или хартии од вредност или задолжување кое е резултат на поседување на финансиски деривативни инструменти или на било кој друг начин;“

Член 3

Во членот 5 во ставот (2) бројот „100.000.000,00“ се заменува со бројот „250.000.000,00“, а зборовите „ главнината на друштвото за управување треба да се

зголеми за најмалку“ се заменуваат со зборовите „друштвото за управување е должно да обезбеди дополнителен износ на сопствени средства во износ од“.

Во ставот (3) зборовите „Друштвото за управување мора да одржува минимална главнина во износ“ се заменуваат со зборовите „Независно од став (2) на овој член, износот на сопствени средства на друштвото за управување не смее да биде понизок“.

Член 4

Во членот 7 по ставот (1) се додава нов став (2) кој гласи:

„(2)Средствата на индивидуалниот клиент се водат на посебна сметка во банка, која друштвото за управување ја отвора во свое име, а за сметка на секој поединечен клиент.“

Ставот (2) станува став (3).

По ставот (3) кој станува став (4) се додаваат два нови става (5) и (6) кои гласат:

“ (5) Средствата на индивидуалните клиенти со кои управува друштвото за управување се чуваат и прикажуваат издвоено од средствата на друштвото за управување и од средствата на банката и истите не влегуваат во стечајната или ликвидационата маса на друштвото за управување и/или банката.

(6) Комисијата поблиску го пропишува начинот на вршење на работите на управување со средства за сметка на индивидуален клиент.“

Член 5

Во членот 21 во ставот (1) во алинејата 27 сврзникот „и“ се заменува со запирка.

Во алинејата 28, точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“ и се додава нова алинеја која гласи:

„еднаш годишно да ги известува Координативното тело за општествена одговорност на претпријатија и Комисијата дали претпријатијата во чии акции и други хартии од вредност се вложени средствата на инвестициските фондови, ги земаат предвид социјалните, етичките и аспектите на животната средина.“

Член 6

Во член 27 став (1) точка б) зборот „ревидирани“ се брише.

Член 7

Членот 31 се менува и гласи:

„(1) Друштво за управување со приватни инвестициски фондови (во понатамошниот текст: друштво за управување со приватни фондови) се основа како друштво со ограничена одговорност или акционерско друштво согласно Законот за трговските друштва, чиј предмет на работење е основање и управување со приватни фондови во свое име и за сметка на сопствениците на документи за удели во фондот, како и вршење на други работи утврдени со овој закон.

(2) Едно друштво за управување со приватни фондови може да управува со повеќе приватни фондови.

(3) Друштвото за управување со приватни фондови може да биде сопственик на документи за удел во било кој приватен фонд со кој тоа друштво управува.

(4) На друштвото за управување со приватни фондови не се применуваат одредбите од дел II. Друштво за управување со инвестициски фондови и дел IV. Депозитарна банка, од овој закон.

Член 8

Насловот пред членот 32 и членот 32 се менуваат и гласат:

“Работење на друштвото за управување
со приватни инвестициски фондови

Член 32

(1) Друштвото за управување со приватни фондови е должно работењето со имотот на приватниот фонд да го води со внимание на добар стопанственик и во интерес на сопствениците на уделите во приватниот фонд водејќи сметка за и интегритетот на пазарот, врз основа на статутот и проспектоот на приватниот фонд и одредбите на овој закон.

(2) Основачите на друштвото за управување со приватни фондови, членовите на органот на управување и вработените во друштвото или лицата кои за друштвото вршат постојани или повремени работи врз основа на посебен договор, се должни

да ја чуваат тајноста за работите на друштвото, во согласност со закон и статутот или договорот за основање на друштвото за управување со приватни фондови.

(3) Податоците за сопствениците на документи за удели, уплатите и исплатите се деловна тајна и можат да се соопштуваат само врз основа на судски налог и на барање на Комисијата.“

Член 9

Насловот пред членот 33 и членот 33 се менуваат и гласат:

„Предмет на работење на друштво за управување со приватни инвестициски фондови

Член 33

(1) Друштвото за управување со приватни фондови може да врши работи на управување со приватни фондови по претходно добиена дозвола за работа од Комисијата.

(2) Друштвото за управување со приватни фондови, при управувањето со приватните фондови ги врши следниве работи:

1) управување со имотот на приватниот фонд;

2) управување со ризици;

3) административни работи кои се однесуваат на:

- водење на деловни книги и сметки и изготвување на финансиски извештаи;

- воспоставување и одржување на односи со вложувачите;

- утврдување на нето вредноста на имотот на приватниот фонд и нето вредноста на имотот на фондот по удел, вклучувајќи и пресметка на даночните обврски;

- усогласување на работењето на друштвото за управување со приватни фондови со овој закон и друг закон;

- водење регистар на сопствениците на удели во приватните фондови;

- распределба на добивката на приватниот фонд;

- издавање и откуп на удели во приватниот фонд;

- исполнување на обврски согласно договорот за купување на удели во приватниот фонд, вклучувајќи и испорака на потврда за сопственост на удел и

4) продажба на удели на приватните фондови.

(3) Покрај работите од став (2) на овој член, друштвото за управување со приватни фондови може да ги врши и следниве работи:

1) управување со средства за сметка на индивидуален клиент - сопственик на портфолио; и

2) работи на инвестиционо советување на клиенти.

(4) Друштво за управување со приватни фондови нема да добие дозвола од Комисијата за:

- извршување само на работите од став (3) на овој член;
- извршување на работите од став (3) точка 2) на овој член, без да е овластено да ги извршува работите од став (3) точка 1) на овој член;
- извршување на работите од став (2) точка 1) на овој член, без истовремено да ги извршува работите од став (2) точка 2) на овој член и
- извршување на работите од став (2) точка 2) на овој член, без истовремено да ги извршува работите од став (2) точка 1) на овој член.

(5) Управувањето со средства за сметка на индивидуален клиент - сопственик на портфолио се врши во согласност со член 7 од овој закон.“

Член 10

Насловот пред членот 34 и членот 34 се менуваат и гласат:

„Барање за издавање дозвола за
работа на друштво за управување со приватни инвестициски фондови

Член 34

(1) Друштвото за управување со приватни фондови се основа од домашни и/или странски физички и/или правни лица, врз основа на претходно барање за издавање дозвола за работе на друштво за управување со приватни фондови до Комисијата.

(2) Друштвото за управување со приватни фондови не може да се запише во Трговскиот регистар што се води во Централниот регистар на Република Македонија, пред да добие дозвола за работење од Комисијата.

(3) Кон барањето од став (1) на овој член се приложува:

- статут или договор за основање на друштво за управување со приватни фондови;
- доказ за уплата на основната главнина на привремена сметка во банка;
- доказ за потекло на уплатените средства како основна главнина;
- деловен план за основање и работа на друштвото за управување со приватни фондови за првите три години кој мора да ја содржи планираната големина на приватните фондови со кои друштвото за управување планира да управува;

- список со податоци за членовите на органот на управување;
- податоци за основачите, вклучувајќи и податоци за нивното учество во капиталот на друштвото за управување со приватни фондови;
- податоци за лицата кои директно или индиректно имаат квалификувано учество во друштвото за управување со приватни фондови, вклучувајќи и податоци за висината на нивното учество во капиталот;
- список на поврзани лица со друштвото за управување со приватни фондови;
- доказ за исполнување на условите и барањата од членовите 37, 37-е, 37-ж, 37-з и 37-с од овој закон;
- информации за политика за надомест согласно член 37-ѓ од овој закон;
- информации за пренесување на работите на друштвото за управување со приватни фондови на трети лица согласно член 37-ј од овој закон;
- информации за политиките на инвестирање на приватните фондови со кои друштвото за управување со приватни фондови планира да управува, степенот на ризичност на фондовите, како и информации за склучување на договори за задолжување на друштвото за сметка на приватните фондови;
- статут за секој од приватните фондови со кои друштвото за управување со приватни фондови планира да управува;
- изјава од инвеститорите во приватниот фонд со која се согласуваат дека по добивањето на дозволата за работа на друштвото за управување со приватни фондови, уплатените парични средства ќе се префрлат од привремената сметка во банка на сметката на приватниот фонд која се води во депозитарната банка на приватниот фонд;
- информација за назначување на депозитарна банка согласно член 37-к од овој закон;
- акт за назначување на портфолио менаџер и дозвола за работење на инвестиционен советник од Комисијата;
- акт за назначување на овластен ревизор кој ќе врши ревизија на финансиските извештаи на друштвото за управување со приватни фондови и приватните фондови со кои тоа ќе управува;

-доказ за платен надомест за издавање дозвола за работење на друштвото за управување со приватни фондови, согласно тарифникот на Комисијата и

-изјава за точноста, вистинитоста и законитоста на податоците доставени до Комисијата.

(3)Комисијата поблиску ги пропишува начинот, постапката и потребната документација за добивање дозвола за работење на друштвото за управување со приватни фондови.

(4) Лица кои немаат добиено дозвола од Комисијата не смеат да ги вршат работите од член 33 од овој закон.

(5) По добивање на дозвола за работење, друштвото за управување со приватни фондови е должно да ја известува Комисијата за сите промени во информациите од став (2) на овој член во рок од пет работни дена од денот на настанатата промена.“

Член 11

Насловот пред членот 35 и членот 35 се менуваат и гласат:

„Одлучување по барањето за издавање на
дозвола за работење на друштвото за управување со приватни инвестициски
фондови

Член 35

(1)Комисијата донесува решение за одобрување или одбивање на барањето за издавање на дозвола за работа на друштвото за управување со приватни фондови во рок од 90 календарски дена од денот на доставување на барањето.

(2) Комисијата ќе го одобри барањето за издавање на дозвола за работа на друштвото за управување со приватни фондови доколку:

-друштвото за управување со приватни фондови ги исполнува условите пропишани согласно овој закон;

- друштвото за управување со приватни фондови располага со потребниот износ на основна главнина и сопствени средства во согласност со член 36 од овој закон;

- членовите на органот на управување на друштвото за управување со приватни фондови имаат добра репутација и најмалку три години работно искуство стекнато при извршување на работи од областа на финансиите или деловното право како и управување со средства и

-двајца членови на органот на управување мораат да се во постојан работен однос во друштвото и истите го застапуваат и го претставуваат друштвото во односите со трети лица.

(3) Комисијата ќе го одбие барањето од член 34 од овој закон, доколку:

а) друштвото за управување со приватни фондови не ги исполнува условите од став (2) на овој член и

б) извршувањето на ефикасна супервизија на друштвото е спречена поради:

- постоењето на блиски врски помеѓу друштвото за управување со приватни фондови и други физички или правни лица,

- потешкотии во врска со примената на прописите кои се во сила во земјата на физичките или правните лица со кои друштвото за управување со приватни фондови има блиски врски.

(4) Комисијата е должна да даде писмено образложение во случај на одбивање на барањето за издавање на дозвола за работа на друштвото за управување со приватни фондови.

(5) Против решението за одбивање на барањето за издавање дозвола за работа на друштвото за управување со приватни фондови што го донесува Комисијата може да се изјави жалба до Комисијата за решавање на жалби од областа на пазарот на хартии од вредност во рок од 15 работни дена од денот на приемот на истото.

(6) Жалбата од став (5) на овој член не го одлага извршувањето на решението на Комисијата.“

Член 12

Насловот пред членот 36 и членот 36 се менуваат и гласат:

„Основна главнина и сопствени средства

Член 36

(1) Најмалиот номинален износ на основната главнина потребен за основање на друштво за управување со приватни фондови изнесува 125.000,00 евра во денарска противвредност, по средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на поднесување на барањето за издавање дозвола за работење на друштвото за управување со приватни фондови до Комисијата.

(2) Во случај кога вредноста на имотот на приватниот фонд, односно фондовите со кои управува друштвото за управување со приватни фондови го надмине износот од 250.000.000,00 евра, друштвото за управување со приватни фондови е должно да обезбеди дополнителен износ на сопствени средства во износ од 0,02% од износот

за кој вредноста на имотот на приватниот фонд го надминува утврдениот граничен износ, но најмногу до 10.000.000,00 евра. Друштвото за управување со приватни фондови може 50% од дополнителниот износ на сопствени средства да ги обезбеди со гаранција дадена од банка или осигурително друштво.

(3) Независно од став (2) на овој член, износот на сопствени средства на друштвото за управување со приватни фондови не смее да биде понизок од една четвртина од неговите годишни фиксни трошоци наведени во билансот на успех за предходната година. Во случај кога друштвото за управување со приватни фондови за прв пат започнува со работа, пресметката на потребниот износ на сопствени средства ќе се утврдува врз основа на проектираните трошоци согласно неговиот деловен план.

(4) За обезбедување од потенцијални ризици поврзани со професионална одговорност, кои произлегуваат од активности што ги врши друштвото за управување со приватни фондови, друштвото за управување со приватни фондови е потребно да располага со дополнителен износ на сопствени средства доволни за покривање на овие ризици или да поседува осигурување за професионална одговорност, соодветно за покривање на ризиците.

(5) Износот на сопствени средства од ставовите (2) и (4) од овој член, друштвото за управување со приватни фондови ги инвестира во ликвидни средства или средства кои лесно може да се претворат во готовина на краток рок и не вклучуваат шпекулативни позиции.

(6) Комисијата поблиску ги пропишува структурата, пресметката и начинот на одржувањето на средствата на друштвото за управување со приватни фондови од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член, како и ризиците кои треба да се покријат со дополнителен износ на сопствени средства или со осигурување за професионална одговорност од став (4) на овој член.“

Член 13

Насловот пред членот 37 и членот 37 се менуваат и гласат:

„Водење и прикажување на имотот
на друштвото за управување со приватни инвестициски фондови

Член 37

(1)Имотот на друштвото за управување со приватни фондови задолжително се води и се прикажува одвоено од имотот на фондот со кој управува.

(2)Долговите на друштвото за управување со приватни фондови што произлегуваат од финансиските трансакции сврзани со сопствениот имот на друштвото, не може да се намируваат од средствата на приватниот фонд.“

Член 14

По членот 37 се додаваат 21 нов наслов и 21 нов член 37-а, 37-б, 37-в, 37-г, 37-д, 37-ѓ, 37-е, 37-ж, 37-з, 37-с, 37-и, 37-ј, 37-к, 37-л, 37-љ, 37-м, 37-н, 37-њ, 37-о, 37-п и 37-р кои гласат:

„Одземање на дозволата за работење на друштвото за управување со приватни инвестициски фондови

член 37-а

Комисијата може да донесе решение за одземање на дозволата за работење на друштвото за управување со приватни фондови доколку тоа друштво за управување со приватни фондови:

- не започне со работа во рок од една година од добивањето на дозволата за работење на друштвото;

- шест или повеќе месеци не извршува работи на основање и управување со приватни фондови согласно овој закон;

- ја добило дозволата за работење врз основа на неточни податоци, фалсификувани документи или било какви други податоци кои доведуваат до заблуда;

- повеќе не ги исполнува условите врз основа на кои Комисијата му ја издала дозволата за работа;

- основа приватен фонд спротивно на одредбите од член 94 од овој закон;
и/или

- не работи согласно одредбите од овој закон, утврдени по спроведена контрола од страна на Комисијата.

Обврски на друштвото за управување со приватни инвестициски фондови

Член 37-б

(1) Друштвото за управување со приватни фондови е должно:

- да се придржува на начелото на совесност и чесност при извршување на работите од член 33 од овој закон;
- да дејствува во најдобар интерес на фондовите и сопствениците на уделите во приватниот фонд со кој управува водејќи сметка за интегритетот на пазарот;
- да ги третира праведно сите сопственици на уделите во приватниот фонд со кој управува;
- да одговара за правните работи склучени во свое име и за сметка на сопствениците на документи за удел во приватниот фонд со целокупниот свој имот;
- да има соодветна кадровска оспособеност и да воспостави соодветени процедури за ефикасно извршување на своите работи;
- да воспостави и применува соодветни процедури за спречувањето на судирот на интереси, односно во случај кога не е можно негово спречување, да се изврши неговото идентификување, управување, следење и контрола, и кога е соодветно негово објавување и
- да ги исполнува навремено и целосно сите права и обврски предвидени со овој закон.

(2) Ниту еден инвеститор во приватниот фонд нема да има привилигиран третман, освен ако таквиот третман му е даден согласно статутот или договорот за основање на друштвото за управување со приватни фондови.

(3) Трети лица не можат од имотот на приватниот фонд да намируваат свои побарувања кон друштвото за управување со приватни фондови.

(4) Друштвото за управување со приватни фондови чија дозвола за работа опфаќа и управување со средства за сметка на индивидуален клиент - сопственик на портфолио е должно да не го инвестира целото или дел од портфолиото на клиентот во удели на приватните фондови со кои управува, освен ако за тоа не добие претходна согласност од клиентот, и да стане член во Фондот за обештетување на инвеститори, согласно со Законот за хартии од вредност.

(5) Комисијата поблиску ги пропишува критериумите за оценка на исполнување на условите од ставовите (1) и (2) на овој член.

Статут или договор за основање на друштво за управување
со приватни инвестициски фондови

Член 37-в

Статутот или договорот за основање на друштвото за управување со приватни фондови, освен одредбите за статутот односно договорот за основање од Законот за трговските друштва содржи и одредби за:

- начин на вложување на сопствениот имот;
- начин на основање и управување со приватни фондови, во свое име и за сметка на приватниот фонд и
- други работи од значење за работењето на друштвото за управување со приватни фондови.

Настапување на друштвото за управување
со приватни инвестициски фондови во правниот промет

член 37-г

(1) Друштвото за управување со приватни фондови во правниот промет настапува во свое име и за сметка на сопствениците на документите за удел во приватниот фонд.

(2) Побарувањата по основ на трошоци за вршење на работи за сметка на сопствениците на документите за удел во приватниот фонд, друштвото ги намирува од имотот на приватниот фонд во согласност со одредбите на проспектоот и статутот на приватниот фонд и со одредбите од овој закон.

(3) Износот на трошоците од став (2) на овој член задолжително се објавува во проспектоот на секој одделен приватен фонд.

Трошоци на управувањето со приватниот инвестициски фонд

Член 37-д

На товар на имотот на приватниот фонд можат да се засметуваат следните трошоци:

1. Надоместок за управување со приватни фондови;
2. Трошоци за објавувања на проспект;
3. Трошоци за регистрација на приватниот фонд;
4. Трошоци на откуп и исплата на документи за удел;
5. Трошоци за водење сметководствена евиденција на приватниот фонд;
6. Трошоци за изготвување на ревизорски извештаи на приватниот фонд и
7. Други трошоци утврдени со статутот и проспектоот на приватниот фонд.

Надомест

Член 37-ѓ

(1) Друштвото за управување со приватни фондови определува соодветни основи за надомест за одредени категории на вработени во друштвото и тоа за членовите на органот на управување на друштвото, портфолио менаџерите, лицата кои вршат контролни функции, како и сите останати вработени, чији професионални активности имаат значително влијание врз ризичноста во работењето на друштвото за управување со приватни фондови или приватните фондови со кои тоа управува.

(2) Комисијата поблиску ги пропишува основите за утврдување на надомест од став (1) на овој член.

Судир на интереси

Член 37-е

(1) Друштвото за управување со приватни фондови воспоставува и применува соодветни постапки за идентификување, спречување, управување, следење и контрола на судирот на интереси кој се јавува при управувањето со приватните фондови помеѓу:

- друштвото за управување со приватни фондови, вклучувајќи ги членовите на органот на управување на друштвото, портфолио менаџерите, вработени или било кои други лица кои директно или индиректно се поврзани со друштвото и приватните фондови со кои управува друштвото или инвеститорите во тие фондови;
- приватните фондови со кои управува друштвото или инвеститорите во тие фондови и друг приватен фонд или инвеститори во тој фонд;

- приватните фондови со кои управува друштвото или инвеститорите во тие фондови и други клиенти на друштвото за управување со приватни фондови и
- два клиенти на друштвото за управување со приватни фондови.

(2) Доколку со воспоставените постапки од став (1) на овој член не може со сигурност да се осигура спречување на штети на интересите на инвеститорите предизвикани од постоењето на судир на интереси, друштвото за управување со приватни фондови е должно да го обелодени постоењето на судир на интереси на инвеститорите во приватните фондови пред да започне да дејствува во нивно име.

(3) Комисијата поблиску ги пропишува видовите на судир на интереси од став (1) на овој член, како и постапката за нивно идентификување, спречување, управување, следење и контрола.

Управување со ризици

Член 37-ж

(1) Друштвото за управување со приватни фондови е должно да воспостави соодветен систем за управување со ризици кој ќе овозможи утврдување, пресметување, управување и следење на ризичноста на вложувањата од вкупното портфолио на приватниот фонд.

(2) Друштвото за управување со приватни фондови е должно управувањето со ризици да го одвои од останатите организациони единици на друштвото, вклучително и од управувањето со имотот на приватниот фонд.

(3) При управувањето со ризици, друштвото за управување со приватни фондови е должно најмалку:

- да обезбеди соодветно, документирано и редовно ажурирање на процесот на спроведена анализа при инвестирање на имотот на приватните фондови со кои управува, во согласност со инвестиционата политика, целите на инвестирање и степенот на ризичност на приватниот фонд;

- да обезбеди дека во секое време ќе се овозможи утврдување, пресметување, управување и следење на ризиците поврзани со секоја позиција во портфолиото на приватниот фонд, како и нивниот вкупен ефект врз портфолиото на приватниот фонд, вклучително и преку примена на соодветни стрест тестови и

- да обезбеди дека степенот на ризик при инвестирањето на средствата на приватниот фонд одговара на големината и структурата на портфолиото на фондот, висината на сопствените средства со кои располага друштвото,

политиката на инвестирање и целите пропишани во статутот и проспектоот на приватниот фонд.

(4) Друштвото за управување со приватни фондови е должно да утврди максимално ниво на задолжување кое тоа може да го користи за сметка на секој фонд со кој тоа управува, како и степенот на правото за повторно користење на колатерал или гаранција кои може да бидат доделени врз основа на договорот за задолжување имајќи ги во предвид:

- видот на приватниот фонд;

- политиката на инвестирање на приватниот фонд;

- изворите на задолжување на приватниот фонд;

- секоја друга поврзаност или значаен однос со други институции од областа на финансиските услуги кои би можеле да предизвикаат системски ризик;

- потребата од ограничување на изложеноста кон секоја договорна страна;

- степенот до кој задолженоста е гарантирана со колатерал;

- односот помеѓу средствата и обврските и

- степенот, природата и обемот на работи на друштвото за управување со приватни фондови на односните пазари.

(5) Комисијата поблиску ги пропишува критериумите, начинот и методите на управување со ризиците, како и критериумите и начинот на утврдување на максималното ниво на задолженост од страна на друштвото за управување со приватни фондови од ставовите (3) и (4) на овој член.

Управување со ликвидност

Член 37-з

(1) Друштвото за управување со приватни фондови кое не се задолжува е должно да воспостави систем на управување со ликвидност, да донесе процедури за следење на ликвидносниот ризик на приватните фондови со кои управува и да обезбеди дека ликвидноста на средствата што го сочинуваат портфолиото на приватниот фонд е во согласност со неговите преземени обврски.

(2) За утврдување на ликвидносниот ризик на приватните фондови и негово следење, друштвото за управување со приватни фондови редовно спроведува стрест тестови при нормални или вонредни услови.

(3) Комисијата поблиску ги пропишува начинот и методите на управување со ликвидност, како и постапките за следење на ликвидноста.

Организациона, техничка и кадровска оспособеност

Член 37-s

(1) Друштвото за управување со приватни фондови треба да има соодветна кадровска и техничка оспособеност за извршување на своите работи.

(2) Друштвото за управување со приватни фондови треба да се организира на начин што ќе обезбеди стручно, транспарентно, ефикасно, континуирано и законско извршување на работите на друштвото. Друштвото за управување со приватни фондови особено треба да:

- има соодветни административни и сметководствени процедури;
- има соодветни контролни и заштитни механизми за електронска база на податоци;
- воспостави соодветни внатрешни механизми за контрола, вклучувајќи особено правила за лични трансакции од страна на вработените во друштвото или за чување или управување со инвестициите кои друштвото ги врши за сопствена сметка;
- осигура дека секоја трансакција во која е вклучен приватниот фонд може да се реконструира според своето потекло, страните учеснички во трансакцијата, нејзината природа и времето и местото во кои е извршена и
- осигура дека средствата на приватните фондови со кои управува друштвото за управување со приватните фондови се инвестирани во согласност со статутот и просpektот на приватниот фонд.

(3) Комисијата поблиску ја пропишува организационата, техничката и кадровската оспособеност на друштвото.

Вреднување на имотот на приватниот фонд

Член 37-и

(1) Друштвото за управување со приватни фондови е должно за секој приватен фонд со кој управува да воспостави процедури кои ќе овозможат соодветно и

независно вреднување на имотот на фондот во согласност со овој член, членовите 101 и 102 став 1 од овој закон, статутот и проспектоот на фондот.

(2) Вреднувањето на имотот и пресметката на нето вредноста на имотот на приватниот фонд по удел се врши најмалку еднаш годишно, во време утврдено во проспектоот на фондот. Друштвото за управување со приватни фондови веднаш ја известува Комисијата за пресметаната нето вредноста на имотот на приватниот фонд и нето вредноста на имотот на фондот по удел.

(3) Вреднување на имотот и пресметување на нето вредноста на имотот на фондот по удел се врши и повеќе пати во текот на годината во приоди кои се соодветни на средствата што ги држи отворениот фонд и на зачестеноста на издавањето и откупот на уделите во фондот од страна на друштвото.

(4) Друштвото за управување со приватни фондови е должно да ги извести вложувачите во приватниот фонд за пресметаната нето вредност на имотот на приватниот фонд по удел по секоја негова извршена пресметка.

(5) Друштвото за управување со приватни фондови ја објавува пресметаната нето вредност на имотот на приватниот фонд по удел на неговата интернет страница.

(6) Вреднување на имотот и пресметување на нето вредноста на имотот на фондот по удел врши друштвото за управување со приватни фондови при што е должно работите поврзани со вреднувањето на имотот и пресметувањето на нето вредноста на имотот на фондот по удел да ги одвои од останатите организациони единици на друштвото, вклучително и од управувањето со имотот на приватниот фонд и да спречи постоење на судир на интереси и незаконски притисок врз вработените.

(7) По исклучок од став (6) на овој член, за вреднување на други видови на имот на приватниот фонд, различни од парични средства, хартии од вредност и удели на инвестициски фонд, друштвото за управување со приватни фондови е должно да ангажира овластен проценувач. Надворешниот овластен проценувач може да биде ангажиран само по претходно добиена согласност од Комисијата.

(8) Овластениот проценувач потребно е да ги исполнува најмалку следните услови:

- да има лиценца соодветна за имотот кој е предмет на проценка;

- да поседува соодветен софтвер за вршење на проценка на вредност на средства;

- да не е поврзан со друштвото за управување со приватните фондови, приватните фондови со кои друштвото управува и со било кое друго лице кое има блиски врски со друштвото за управување со приватни фондови или приватните фондови;

- да може ефикасно да го изврши утврдувањето на вредноста на имотот на приватниот фонд во согласност со ставот(7) на овој член и

-назначувањето на овластениот проценувач за утврдувањето на вредноста на имотот на приватниот фонд е во согласност со условите наведени во член 37-ј став (2) од овој закон.

(9) Овластениот проценувач не може да го пренесе утврдувањето на вредноста на имотот на приватниот фонд на трети лица.

(10) Комисијата поблиску ги пропишува начинот и постапката за избор на овластен проценувач.

(11) Друштвото за управување со приватни фондови е одговорно за точноста на утврдената нето вредноста на имотот на приватниот фонд, нето вредноста на имотот на фондот по удел и нејзиното објавување.

(12)Кога утврдувањето на вредноста на имотот на приватниот фонд се врши од страна на овластен проценувач согласно став (7) од овој член, овластениот проценувач одговара за било која штета причинета на друштвото за управување со приватните фондови како резултат на негова небрежност и негово делување спротивно на одредбите на овој закон.

(13) Ист овласте проценувач може да изготви најмногу три едно подруго вреднувања на имотот на еден приватен инвестициски фонд.

Пренесување на дел од работите на друштвото за управување со приватни
инвестициски фондови на трети лица

Член 37-ј

(1) Друштвото за управување со приватни фондови, по претходна согласност од Комисијата, може да го пренесе на трети лица извршувањето на своите работи, освен управувањето со имотот на приватниот фонд.

(2) При пренесување на работите на трети лица, потребно е да бидат исполнети следниве услови:

- да постојат објективни причини врз основа на кои друштвото за управување со приватни фондови може да го оправда пренесувањето на работите на трети лица;

- правното лице кое ги презема работите на друштвото за управување со приватни фондови треба да има соодветна кадровска оспособеност за извршување на преземените работи и членовите на органот на управување на правното лице да имаат добра репутација и најмалку три години работно искуство стекнато при извршување на работи од областа на финансиите или деловното право како и управување со средства;

- управувањето со ризици може да се пренесе само на трети лица кои се регистрирани да вршат управување со портфолио и кои се предмет на супервизија согласно закон;

- пренесувањето на работите на трети лица не смее да влијае врз ефикасноста во надзорот над друштвото за управување со приватни фондови, односно со тоа не смеат да се загрозат интересите на инвеститорите во приватниот фонд и

- друштвото за управување мора во секое време да е во можност да го надгледува спроведувањето на пренесените работи, да дава натамошни инструкции на лицата кои ги презеле работите и да ја повлече согласноста за пренесување на работите кога тоа е во интерес на инвеститорите во приватниот фонд.

(3) Друштвото за управување со приватни фондови не смее управувањето со ризици да го пренесе на депозитарната банка, или било кое друго правно лице чии интереси се спротивни на интересите на друштвото за управување со приватни фондови или инвеститорите во приватните фондови, освен ако управувањето со ризици е одвоено од останатите организациони единици на правното лице.

(4) Комисијата ги пропишува начинот, постапката и условите за пренесување на работите од страна на друштвото за управување на трети лица.

Избор на депозитарна банка на приватни инвестициски фондови

Член 37-к

(1) Друштвото за управување со приватни фондови избира депозитарна банка за секој приватен фонд со кој управува во согласност со овој закон.

(2) За изборот на депозитарната банка на приватниот фонд и секоја промена на депозитарната банка потребно е одобрение од Комисијата.

(3) Друштвото за управување поднесува барање за добивање одобрение за изборот на депозитарната банка на приватниот фонд до Комисијата.

(4) Кон барањето од став (3) на овој член се приложува:

-договор склучен меѓу друштвото за управување со приватни фондови и депозитарната банка за вршење на активности на депозитарна банка на приватен фонд (во понатамошниот текст: депозитарен договор) и

-согласност за отпочнување со вршење на активност на банка чувар на имот издадена од Народната Банка на Република Македонија, согласно Законот за банки.

(5) Со депозитарниот договор од став (4) алинеја 1 на овој член се уредува и размената на информации, кои се сметаат неопходни, за депозитарната банка на приватниот фонд да може да ги извршува нејзините активности за приватниот фонд за кој е избрана како депозитарна банка, согласно овој закон.

(6)Комисијата донесува решение за одобрување или одбивање на барањето од став (3) на овој член, за издавање одобрение за избор на депозитарната банка на приватниот фонд во рок од 60 календарски дена од денот на приемот на барањето.

(7)Комисијата е должна да даде писмено образложение во случај на одбивање на барањето за издавање на одобрение за избор на депозитарната банка на приватниот фонд.

(8)Против решението за одбивање на барањето за издавање одобрение за избор на депозитарна банка на приватен фонд што го донесува Комисијата, може да се изјави жалба до Комисијата за решавање на жалби од областа на пазарот на хартии од вредност во рок од 15 работни дена од денот на приемот на истото.

(9)Жалбата од став (8) на овој член не го одлага извршувањето на решението на Комисијата.

(10)Комисијата поблиску ја пропишува формата и содржината на барањето за добивање одобрение за избор на депозитарна банка на приватен фонд.

Седиште на депозитарната банка на приватниот инвестициски фонд

(1) Само банка со седиште на територијата на Република Македонија која согласно Законот за банки има добиено согласност од Народната банка на Република Македонија за вршење на активноста банка чувар на имот, може да биде избрана за депозитарна банка на приватниот фонд.

(2) Доколку приватниот фонд има средства надвор од територијата на Република Македонија, депозитарната банка на приватниот фонд избира и суб-депозитарна банка за чување на тие средства, која е банка или специјализирана депозитарна институција која има дозвола за работа издадена од надлежен орган во земја надвор од Република Македонија, и е овластена за таа активност согласно законите на државата каде што врши чување на средствата на приватниот фонд.

(3) Комисијата поблиску ги пропишува условите за избор на суб-депозитарната банка.

Обврски на депозитарната банка на приватниот инвестициски фонд

Член 37-љ

(1) Депозитарната банка на приватниот фонд ги врши следните работи:

- ги чува средствата на приватниот фонд;
- осигурува дека паричните текови се соодветно надгледувани;
- осигурува дека друштвото за управување со приватни фондови ги извршило сите уплати дадени од или во име на инвеститорите врз основа на упис на удели во приватниот фонд;
- осигурува дека паричните средства на приватниот фонд се евидентирани на сметката која друштвото за управување со приватни фондови ја има отворено во депозитарната банка за сметка на приватниот фонд со кој управува;
- осигурува дека издавањето, продажбата и откупот на удели на приватниот фонд се вршат во согласност со овој закон, подзаконските акти донесени врз основа на овој закон и во согласност со статутот и проспектоот на фондот;
- врши проверка дали пресметката на нето вредноста на уделите во приватниот фонд, е во согласност со овој закон, подзаконските акти донесени врз основа на овој закон и во согласност со проспектоот и статутот на фондот;
- ги извршува налозите од друштвото за управување со приватни фондови, под услов да не се во спротивност со овој закон, подзаконските акти донесени врз основа на овој закон, со проспектоот и статутот на фондот;
- осигурува дека трансакциите со хартиите од вредност ќе бидат намирени, односно доспеаните парични побарувања ќе бидат наплатени во законските или договорените рокови и
- осигурува дека приходите на приватниот фонд се користат во согласност со овој закон и проспектоот и статутот на фондот.

(2) Работите на депозитарна банка на приватен фонд што банката ги врши за друштвото за управување со приватни фондови не смеат да бидат пренесени на трети лица.

Евиденција на имотот на приватниот фонд

Член 37-м

При вршење на работите на чување на имотот на приватниот фонд, депозитарната банка на приватниот фонд се придржува кон следните начела:

а) за хартии од вредност:

1) депозитарната банка на приватниот фонд води евиденција на сите хартии од вредност кои се водат на сметките кои таа ги отвара во Централниот депозитар за хартии од вредност, за сметка на приватните фондови;

2) при водењето на евиденцијата на хартиите од вредност за сметка на приватните фондови, депозитарната банка на приватниот фонд треба да ги исполнува следните услови со цел заштита на правата на клиентите во однос на хартиите од вредност и тоа:

- да води точна евиденција која ќе и овозможи во секое време, хартиите од вредност кои ги чува за сметка на еден клиент на приватниот фонд да ги издвои од хартиите од вредност кои ги чува за сметка на друг клиент на тој приватен фонд, како и истите да ги издвои од сопствените средства,

- да воспостави соодветни процедури со цел да го сведе на минимум ризикот од загуби на хартиите од вредност на клиентите, или на правата поврзани со тие хартии од вредност, како резултат на нивна злоупотреба, измама, незадоволително администрирање, несоодветно водење на евиденција или неодговорност и

б) проверува дали другите средства кои не се хартии од вредност, а кои се предмет на чување, се во сопственост на приватните фондови, врз основа на информации и документација доставена од страна на друштвото за управување со приватни фондови.

Постапување во интерес на вложувачите

Член 37-н

(1) Депозитарната банка на приватниот фонд постапува чесно, праведно, професионално, независно и во интерес на приватниот фонд и инвеститорите во приватниот фонд.

(2) Работите на депозитарна банка на приватен фонд што банката ги врши за друштвото за управување со приватни фондови не смеат да создадат судир на интереси меѓу приватниот фонд, инвеститорите во приватниот фонд, друштвото за управување со приватни фондови и депозитарната банка на приватниот фонд.

(3) Депозитарната банка на приватниот фонд не смее да го користи имотот на приватниот фонд од член 37-м од овој закон за вршење на трансакции за сопствена сметка или за остварување на било какви користи за себе или за своите вработени, без претходна согласност на друштвото за управување со приватни фондови.

(4) Имотот на приватните фондови, депозитарната банка на приватниот фонд може да го користи само во корист на сопствениците на удели во приватните фондови.

Одговорност на депозитарната банка на приватниот инвестициски фонд

Член 37-њ

(1) Депозитарната банка на приватниот фонд одговара пред друштвото за управување со приватни фондови и пред сопствениците на удели во приватниот фонд, за настаната штета од неизвршување или неправилно вршење на работите предвидени во депозитарниот договор или со овој закон.

(2) Депозитарната банка на приватниот фонд одговара пред сопствениците на удели во приватниот фонд и за секоја друга загуба настаната како резултат на нејзиното несовесно работење или намерно направена грешка во исполнувањето на нејзините обврски согласно овој закон.

(3) Во случај на загуба на хартии од вредност кои се предмет на чување на депозитарната банка, депозитарната банка на приватниот фонд е должна веднаш да му врати на друштвото за управување со приватни фондови хартии од вредност од ист вид или парични средства во противвредност на вредноста на односните хартии од вредност.

(4) Депозитарната банка на приватниот фонд нема да одговара за загубата на хартиите од вредност, доколку докаже дека таквата загуба е резултат на надворешен настан кој е надвор од нејзината контрола, и чии последици се неизбежни и покрај сите разумни напори за нивно спречување.

(5) Инвеститорите одговорноста за настаната штета може да ја бараат директно од депозитарната банка на приватниот фонд или индиректно преку друштвото за управување со приватни фондови, во зависност од правната поврзаност меѓу депозитарната банка на приватниот фонд, друштвото за управување со приватни фондови и инвеститорите.

Обврска за доставување на информации

Член 37-о

(1) На барање на Комисијата, депозитарната банка на приватниот фонд ги става на располагање сите информации до кои дошла за време на извршувањето на нејзините активности, а кои и се потребни на Комисијата.

(2) Доколку надлежниот орган кој врши супервизија на друштвото за управување со приватни фондови не е ист со надлежниот орган кој врши супервизија на депозитарната банка на приватниот фонд, надлежниот орган кој врши супервизија на депозитарната банка на приватниот фонд веднаш ги доставува добиените информации на надлежниот орган кој врши супервизија на друштвото за управување со приватни фондови.

Финансиски извештаи

Член 37-п

(1) Друштвото за управување со приватни фондови изготвува годишни финансиски извештаи за друштвото и за секој приватен фонд со кој управува.

(2) Друштвото за управување со приватни фондови е должно да ги достави до Комисијата годишните финансиски извешти од став (1) на овој член најдоцна до 30 април тековната година за претходната година.

(3) Годишните финансиски извештаи од став (1) на овој член им се доставуваат на инвеститорите во приватните фондовите на нивно барање.

(4) Годишните финансиски извештаи се изготвуваат во согласност со меѓународните стандарди за финансиско известување.

(5) Годишните финансиски извештаи подлежат на ревизија од страна на овластено друштво за ревизија или овластен ревизор трговец поединец.

(6) Ревидираните годишни финансиски извештаи на приватниот фонд ги содржат најмалку следниве информации:

- извештај за средствата и обврските (биланс на состојба) за финансиската година;
- извештај за вкупните приходи и расходи (биланс на успех) за финансиската година;
- извештај на органот на управување за работењето на приватниот фонд за финансиската година, со образложение за постигнатиот деловен резултат на фондот;
- податоци за какви било значајни промени во информациите во проспектот на фондот наведени во членот 96 од овој закон;
- вкупните трошоци на приватниот фонд за пресметковниот период и
- податоци за вкупниот износ на надоместокот кој им е исплатен на членовите на органот на управување на друштвото, портфолио менаџерите, лицата кои вршат контролни функции, како и сите останати вработени чии професионални активности имаат значително влијание врз ризичноста во работењето на друштвото за управување со приватни фондови или приватните фондови со кои тоа управува.

(7) Комисијата поблиску ја пропишува формата и содржината на годишните финансиски извештаи на приватните фондови.

Проспект на приватниот фонд

Член 37-р

(1) Друштвото за управување со приватни фондови е должно за секој приватен фонд со кој управува, да изготви проспект и да им го достави на инвеститорите за нивно запознавање.

(2) Друштвото за управување со приватни фондови е должно периодично за секој приватен фонд со кој управува, да им ги доставува на располагање на инвеститорите следните информации:

- процентот на средства на приватниот фонд кои што се инвестираат во имот кој е од неликвидна природа и кој е предмет на посебен договор;
- сите нови постапки за управување со ликвидноста на приватниот фонд, доколку средствата на фондот се инвестирани во имот од неликвидна природа и

-постоечкиот степен на ризичност на приватниот фонд и системите на управување со ризици кои што ги применува друштвото.

(3) Друштвото за управување со приватни фондови кое управува со еден или повеќе приватни фондови кои се задолжуваат, е должно редовно да им ги доставува на инвеститорите следниве информации за секој од фондовите со кои управува :

-секоја промена на максимално утврдениот износ на задолжување на друштвото за управување со приватни фондови за сметка на фондот, како и правото за повторно користење на имотот на приватниот фонд даден како колатерал согласно договорот за задолжување и

-вкупниот износ на задолжување на друштвото за управување со приватни фондови за сметка на фондот.

(4) Комисијата поблиску ги пропишува информациите кои друштвото за управување со приватни фондови им ги доставува на инвеститорите пред донесување на одлуката за инвестирање во фондот и динамиката со која друштвото за управување со приватни фондови им ги доставува на инвеститорите информациите од став (2) на овој член.“

Член 15

Во членот 38 во ставот (3) втората реченица се брише.

Ставот (4) се менува и гласи:

“(3)Комисијата поблиску ги пропишува условите за избор на суб-депозитарната банка.“

Член 16

По членот 50 се додава нов наслов и нов член 50-а кои гласат:

“Сметка на инвестицискиот фонд

Член 50-а

(1) Средствата на инвестициските фондови се водат на посебна сметка во депозитарната банка, која друштвото за управување ја отвора во свое име, а за сметка на секој поединечен фонд.

(2) Сметката на отворениот и приватниот инвестициски фонд се отвара под идентификацискиот број определен од Комисијата.

(3) Во случај на блокада на сметката на отворениот и приватниот инвестициски фонд заради недостиг на средства за потполно извршување на решение за присилна наплата, носителот на платниот промет известувањето до другите носители на платен промет согласно член 22 став (5) од Законот за платен промет го врши со доставување на идентификацискиот број на инвестицискиот фонд – должник.“

Член 17

Во членот 54 ставот (1) се менува и гласи:

„Прспектот на инвестицискиот фонд мора да биде одобрен од Комисијата. Одобрението се издава во рок од 60 календарски дена од денот на поднесувањето на писмено барањето кон кое е приложен проспектот.“

Ставот (3) се менува и гласи:

„По исклучок од став (1) на овој член, кај отворените инвестициски фондови Комисијата одобрува скратена форма на проспектот под услов кон скратената форма да е приложен и проспектот и во скратената форма на проспектот јасно да е наведено постоењето на проспектот со укажување дека истиот може да се добие на барање на инвеститорот.“

Во ставот (5) се додава нова реченица која гласи „Комисијата ја одобрува измената или допонувањето на проспектот во рок од 30 календарски дена од приемот на барањето.“

Член 18

Во членот 58 ставовите (2) и (3) се бришат.

Член 19

Членот 59 се брише.

Член 20

Во членот 94 во ставот (1) зборот „осум“ се заменува со зборот „пет“.

Ставовите (2), (3) и (4) се бришат.

Ставовите (5), (6) и (7) стануваат ставови (2), (3) и (4).

Ставот (8) кој станува став (5) се менува и гласи:

“(8) На приватниот фонд не се применуваат одредбите од главите V членови 52, 53, 54, 55 и 56 VI, VII, IX членови 99, 100, 103, 104, 105, 106, 107, 108 и 109, X, XI, XII и XIII од овој закон.“

Член 21

Насловот пред членот 96 и членот 96 се менуваат и гласат:

„Содржина на проспектоот на приватниот инвестициски фонд

Член 96

Проспектоот на приватниот фонд ги содржи најмалку следните информации:

- назив и седиште на приватниот фонд;
- опис на инвестиционата политика и целите на приватниот фонд;
- опис на видовите на средства во кои може да инвестира приватниот фонд, техниките кои се применуваат при инвестирање и сите ризици поврзани со нив;
- ограничувања при инвестирање на средствата на фондот;
- под кои услови приватните фондови може да се задолжуваат, видовите и изворите на дозволени задолжувања и ризиците поврзани со нив, ограничувањата при задолжување и можноста за користење на колатерал, како и максималниот износ на задолжување на друштвото за управување со приватни фондови за сметка на фондот;
- опис на условите согласно кои друштвото за управување со приватни фондови може да ја промени инвестиционата политика на приватните фондови со кои управува;
- опис на правата и обврските кои произлегуваат од договорот склучен меѓу инвеститорот и друштвото за управување со приватни фондови, вклучувајќи информации за надлежностите и за правните инструменти коишто ќе се користат во случај на прекршување на одредбите од договорот;
- податоци за друштвото за управување со приватни фондови, име и седиште на друштвото за ревизија или овластениот ревизор трговец поединец, седиште и

адреса на депозитарната банка на приватниот фонд, како и опис на нивните должности и обврски;

-опис на правата на инвеститорите кои произлегуваат од поседувањето на удели во приватниот фонд;

- начинот на кој друштвото за управување со приватни фондови се усогласува со барањата за висината на основната главнина и сопствените средства од член 36 од овој закон;

- работите кои друштвото за управување со приватни фондови ги има пренесено на трети лица, име и седиште на лицата кои ги имаат преземено овие работи и било каков судир на интереси кој би можел да произлезе од ваквото пренесување;

- начинот и методологијата за проценка на вредноста на имотот на приватниот фонд, вклучувајќи ги и методите за проценка на средствата чија вредност тешко може да се процени;

-начинот на управување со ликвидносниот ризик на приватниот фонд, вклучително и правото на откуп на уделите од инвеститорите и склучувањето на договори со инвеститорите за условите под кои би се извршил откуп на нивните удели во приватниот фонд;

-податоци за сите трошоци и провизии кои паѓаат на товар на инвеститорите и максималниот износ на овие трошоци;

- начинот на кој друштвото за управување со приватни фондови подеднакво ги третира сите сопственици на удели во приватниот фонд со кој управува, а во случај кога одреден инвеститор има привилигиран третман или право на привилигиран третман во однос на другите инвеститори, опис на таквиот третман, видот на инвеститорот кој добива таков третман, и во случај кога тоа е неопходно опис на неговата правна или економска поврзаност со приватниот фонд или друштвото за управување со приватни фондови;

-последниот ревидиран годишен извештај за приватниот фонд од член 37-п став (1) од овој закон;

-начинот и условите за издавање и продажба на удели во приватните фондови;

-последната пресметана нето вредност на имотот на приватниот фонд или последната пресметана нето вредност на имотот на фондот по удел,

-во случаите кога е можно, наведување на историски податоци за приватниот фонд и

-начинот и зачестеноста со која се откриваат информациите од ставовите (2) и (3) на овој член.“

Член 22

Во членот 97 точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите „и одредбите од овој закон.“.

Член 23

Членот 98 се брише.

Член 24

Во членот 101 во ставот (1) зборовите „ги и акциите на затворениот фонд“ се заменуваат со зборовите „и акции на затворен фонд“.

По ставот (6) се додава нов став (7) кој гласи:

„(7) Во случај на други видови на имот, за утврдување на вредноста на имотот на фондот, се применува пазарната цена на имотот.“

Ставот (7) кој станува став (8) се менува и гласи:

(7) Во случај на удели на отворен фонд се применува цената на уделите.“

Ставовите (8) и (9) стануваат ставови (9) и (10).

Член 25

Во членот 125 ставот (2) се менува и гласи:

„(2) Покрај друштвото за управување продажба на удели, односно акции во инвестициски фонд врз основа на договор за посредување склучен со друштвото за управување можат да вршат и:

- банка;
- брокерска куќа;
- подружница на странска брокерска куќа;
- осигурително друштво и
- инвестициски агенти.“

По ставот (2) се додаваат седум нови става (3), (4), (5), (6), (7), (8) и (9) кои гласат:

“(3) Секое физичко лице кое има намера да врши работи на инвестициски агент е должно да поднесе барање до Комисијата за добивање на дозвола за работење на инвестициски агент.

(4) Кон барањето од став 1 на овој член се доставува доказ дека лицето ги исполнува следниве услови:

- а) е државјанин на Република Македонија;
- б) не му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност во областа на банкарството, сметководството, осигурувањето, управувањето со средства и инвестирање, управување со пензиски фондови или други финансиски услуги, во моментот на вршењето на работи на инвестициски агент;
- в) има завршено најмалку средно образование;
- г) положило испит за инвестициски агент пред Комисијата и
- д) има склучено договор за посредување со друштво за управување со инвестициски фондови.

(5) По барањето од став 1 на овој член Комисијата, во рок од 60 календарски дена од денот на доставувањето на барањето, донесува решение со кое издава дозвола или го одбива барањето.

(6) Комисијата со решение ја одзема дозволата за работење на инвестициски агент, доколку:

- дозволата е добиена со наведување на невистинити податоци;
- лицето повеќе не ги исполнува условите од став (4) на овој член;
- утврди дека лицето не ги почитува одредбите од овој закон.

(7) Комисијата води регистар на инвестициски агенти и истиот го објавува на својата интернет страна. Барањето за запишување во регистарот, од името на агентот до Комисијата го поднесува друштвото за управување.

(8) Комисијата го брише од регистарот на инвестициски агенти секое лице на кое му е одземена дозволата за работење на инвестициски агент.

(9) Комисијата ги пропишува начинот и постапката за полагање на испитот за инвестициски агент, доказите од став (4) кои се приложува кон барањето за

добивање на дозвола за работење на инвестициски агент и начинот и постапката за запишување на лицето во регистарот на агенти. “

Член 26

Во членот 126 во ставот (1) зборовите „Правните лица“ се заменуваат со зборовите „Правните и физичките лица “.

Во ставот (2) зборовите „Правните лица“ се заменуваат со зборовите „Правните и физичките лица“

Член 27

Во членот 127 во ставот (1) зборовите „Правните лица“ се заменуваат со зборовите „ Правните и физичките лица“.

Член 28

Во членот 128 зборовите „Правните лица“ се заменуваат со зборовите „ Правните и физичките лица“.

Член 29

Во членот 129 во ставот (1) зборовите „друштвата за управување, отворените и затворените фондови и депозитарната банка“ се заменуваат со зборовите „друштвата за управување, друштвата за управување со приватни фондови, отворените, затворените и приватните фондови, депозитарната банка и депозитарната банка на приватните фондови“.

Во ставот (3) зборовите „друштвата за управување, инвестициските фондови и депозитарните банки“ се заменуваат со зборовите „друштвата за управување, друштвата за управување со приватни фондови, инвестициските фондови, депозитарните банки и депозитарните банки на приватните фондови“.

Член 30

Во членот 130 во ставот (3) зборовите „друштвата за управување, отворените и затворените фондови и депозитарната банка“ се заменуваат со зборовите „ друштвата за управување, друштвата за управување со приватни фондови, отворените, затворените и приватните фондови, депозитарната банка и депозитарната банка на приватните фондови“

Во ставот (5) по зборовите „друштвото за управување“ се додаваат зборовите „и друштвото за управување со приватни фондови“.

Член 31

Во членот 131 во ставот (1) зборовите „ќе му наложи на друштвото за управување, односно на депозитарната банка, утврдените неправилности и незаконитости во нивното работење да ги отстрани во определен рок“ се заменуваат со зборовите „ќе им наложи на друштвото за управување и друштвото за управување со приватни фондови, односно на депозитарната банка и депозитарната банка на приватни фондови, утврдените неправилности и незаконитости во нивното работење да ги отстранат во определен рок“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„(2) Друштвото за управување и друштвото за управување со приватни фондови, односно депозитарната банка и депозитарната банка на приватни фондови се должни во рокот од став (1) на овој член, да ги отстранат неправилностите и да ја известат Комисијата, со приложување на докази дека недостатоците или неправилностите се отстранети или исправени.“

Во ставот (3) зборовите „друштвото за управување или депозитарната банка“ се заменуваат со зборовите „друштвото за управување и друштвото за управување со приватни фондови или депозитарната банка и депозитарната банка на приватни фондови“.

Член 32

По членот 132 се додава нов наслов и нов член 132-а кои гласат:

“Јавна опомена на друштвото за управување со приватен инвестициски фонд

Член 132-а

(1) Комисијата може да донесе решение за изрекување јавна опомена на друштвото за управување со приватен фонд и на член на органот на управување на друштвото.

(2) При одлучувањето за изрекување јавна опомена Комисијата ја зема предвид тежината на повредата и околноста дали на друштвото за управување со приватен фонд и на членот на органот на управување на друштвото веќе им е изречена јавна опомена.

(3) Комисијата јавно го објавува диспозитивот од решението по неговата конечност во најмалку два дневни весника во Република Македонија.“

Член 33

По членот 133 се додава нов наслов и нов член 133-а кои гласат:

“Јавна опомена на депозитарната банка на приватниот фонд

Член 133-а

(1) Комисијата може да донесе решение за изрекување јавна опомена на депозитарната банка на приватниот фонд во делот на работењето со приватните фондови и на одговорното лице во организациониот дел од банката кој ја врши услугата чувар на имот.

(2) При одлучувањето за изрекување јавна опомена Комисијата ја зема предвид тежината на повредата и околноста дали на депозитарната банка на приватниот фонд во делот на работењето со приватните фондови и на одговорното лице во организациониот дел од банката кој ја врши услугата чувар на имот им е изречена јавна опомена.

(3) Комисијата јавно го објавува диспозитивот од решението по неговата конечност во најмалку два дневни весника во Република Македонија.“

Член 34

Во членот 135 ставот (1) се менува и гласи:

(1) Комисијата е овластена да спроведува надзор заради утврдување дали друштвото за управување, друштвото за управување со приватни фондови, депозитарната банка, депозитарната банка на приватниот фонд и инвестицискиот фонд работат согласно одредбите на овој закон.“

Член 35

Во членот 136 во ставот (1) зборовите „За прекршоците утврдени во членовите 138, 138-а, 139, 139-а, 140, 140-а, 140-б, 140-в, 141, 142, 142-а, 142-б, 143, 144 и 145“ се заменуваат со зборовите „ За прекршоците утврдени во членовите 138, 138-а, 139, 139-а, 139-б, 139-в, 140, 140-а, 140-б, 140-в, 141, 142, 142-а, 142-б, 143, 143-а, 144 и 145“.

Член 36

Во членот 138 точката 9 се брише.

Член 37

Во членот 139 ставот (1) се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на друштвото за управување со приватен фонд ако:

-врши работи на управување со приватни фондови без да добие дозвола за работа од страна на Комисијата согласно член 33, став (1) од овој закон;

- не ја извести Комисијата за промена на условите врз основа на кои е добиена дозволата за работење на друштвото согласно член 34, став (5) од овој закон;

- не ја одржува основната главнина и износот на сопствените средства согласно член 36 од овој закон;

- не го чува својот имот одвоено од имотот на приватните фондови со кои управува согласно член 37, став (1) од овој закон;

- ги намирува своите долгови од средствата на приватните фондови со кои управува согласно член 37, став (2) од овој закон;

- постапува спротивно на член 37-б, став (1) од овој закон;

- постапува спротивно на член 37-б став (4) од овој закон;

- не воспостави соодветен систем на управување со ризици согласно член 37-ж став (1) од овој закон;

- не воспостави систем на управување со ликвидност согласно член 37-з став (1) од овој закон;

- не ја утврди нето вредноста на имотот на фондот и нето вредноста на имотот на фондот по удел согласно член 37-и став (1) од овој закон;

- дозволува утврдувањето на нето вредноста на имотот на приватниот фонд да се врши од страна на овластен проценувач без претходна согласност од Комисијата согласно член 37-и став (7) од овој закон;

- го пренесе на трети лица извршувањето на своите работи без претходна согласност од Комисијата согласно член 37-ј, став (1) од овој закон;

- го пренесе управувањето со ризици спротивно на член 37-ј, став (3) од овој закон;

- не го достави до Комисијата ревидираниот годишен финансиски извештај за друштвото и за секој фонд со кој управува согласно член 37-п, став (2) од овој закон;

- не им го достави на инвеститорите во приватниот фонд за нивно запознавање проспектоот на приватниот фонд согласно член 37-р став (1) од овој закон и
- основа фонд спротивно на членот 94 од овој закон.“

Член 38

Во членот 139-а ставот (1) се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на друштвото за управување со приватен фонд ако:

- постапи спротивно на член 32, став (3) од овој закон;
- му доделува на инвеститор привилегиран третман кој не е во согласност со статутот или договорот за основање на друштвото согласно член 37-б став (2) од овој закон;
- на инвеститорите не им го обелодени постоењето на судир на интереси согласно член 37-е став (2) од овој закон;
- не воспостави максимално ниво на задолжување согласно член 37-ж став (4) од овој закон;
- не ги извести вложувачите во приватниот фонд за износот на пресметаната нато вредност на имотот на приватниот фонд по удел согласно член 37-и став (2) од овој закон;
- ревидираните годишни извештаи не се подготвени во согласност со член 37-п, став (6) од овој закон и
- не им ги доставува на располагање на инвеститорите во приватниот фонд периодично информациите наведени во член 37-р, став (2) од овој закон.“

Член 39

По членот 139-а се додаваат два нови члена 139-б и 139-в кои гласат:

“Член 139-б

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на основачите на друштвото за управување со приватни фондови, членовите на

органот на управување и вработените во друштвото или лицата кои за друштвото вршат постојани или повремени работи врз основа на посебен договор, ако не ја чуваат тајноста за работењето на друштвото согласно член 32 став (2) од овој закон.

Член 139-в

(1)Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе и се изрече за прекршок на депозитарна банка на приватниот фонд ако:

- чува средства на приватните фондови без претходно добиено одобрение за избор од страна на Комисијата согласно со членот 37-к од овој закон;

- постапува спротивно на член 37-н, став (1) од овој закон;

- го користи имотот на приватниот фонд од член 37-м од овој закон за вршење на трансакции за сопствена сметка или за остварување на било какви користи за себе или за своите вработени, без претходна согласност на друштвото за управување со приватните фондови согласно член 37-н став (3) од овој закон; и

- не и ги стави на располагање на Комисијата сите информации до кои дошла за време на извршувањето на нејзините активности, на барање на Комисијата согласно член 37-о став (1) од овој закон.

(2)Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.“

Член 40

По членот 143 се додава нов член 143-а кој гласи:

„(1)Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице-инвестициски агент кое во име на друштвото за управување е овластено да врши продажба на акции или удели доколку не постапува согласно одредбите од член 127 од овој закон.“

Член 41

Во членот 146 во ставот (1) зборот „две“ се заменува со зборот „три“.

Во ставот (2) зборот „три“ се заменува со зборот „четири“.

Во ставот (3) зборот „четири“ се заменува со зборот „шест“.

Член 42

(1) Друштва за управување со приватни фондови кои се водат во Регистарот на фондови до денот на влегување во сила на овој закон се должни да го усогласат своето работење со одредбите од овој закон во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Доколку по истекот на рокот од став (1) на овој член друштвата за управување со приватни фондови не го усогласат своето работење согласно одредбите од овој закон, Комисијата ги брише од Регистарот на фондови.

(3) Комисијата во рок од пет работни дена го известува Централниот регистар на Република Македонија за бришењето на друштвата за управување со приватни фондови од Регистарот на фондови.

Член 43

Прописите предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 44

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

Со членот 2 од Предлогот на Законот за изменување и дополнување на Законот за инвестициски фондови се дефинираат новите термини содржани во Предлог законот како и постојните термини кои до сега не беа дефинирани.

Со членот 3 од Предлогот на Законот се зголемува вредноста на имотот на инвестицискиот фонд односно фондови со кои управува друштвото за управување од 100.000.000 на 250.000.000 евра, над кој износ друштвото за управување има обврска да обезбеди дополнителни сопствени средства и тоа во износ од 0,02% од вредноста на тој имот. Предложената измена е во насока на усогласување со европското законодавство каде е уредено дека друштвото за управување има обврска да обезбеди дополнителен износ на сопствени средства во случај кога вредноста на имотот на инвестицискиот фонд, односно фондовите со кои управува го надмине износот од 250.000.000,00 евра.

Со членот 4 од Предлогот на Законот се дополнува член 7 од постојниот Закон со кој е уредено управувањето со средствата на индивидуален клиент од страна на друштвото за управување. Имено, со постојното законско решение е пропишана содржината на договорот за управување со средства на индивидуален клиент, но не се пропишани правила за вршење на услугата и за заштита на средствата на клиентот. Така со овој член се воведува обврска за друштвото за управување средствата на клиентите со кои управува друштвото да се водат на посебна сметка, која друштвото за управување ја отвара во свое име, а за сметка на секој поединечен клиент и да бидат издвоени од средствата на друштвото и од средствата на банката, при што средствата на посебната сметка не влегуваат во стечајната или ликвидационата маса на друштвото. Исто така со предложената измена на Комисијата за хартии од вредност и се дава овластување да го пропише начинот на вршење на работите на управување со средства за сметка на индивидуален клиент.

Со членот 5 од Предлогот на Законот се воведува обврска за друштвата за управување со инвестициски фондови еднаш годишно да ги известуваат Координативното тело за општествена одговорност на претпријатија и Комисијата за хартии од вредност дали претпријатијата во чии акции и други хартии од вредност се вложени средствата на инвестициските фондови, ги земаат предвид аспектите за Општествената одговорност на претпријатијата. Со ова дополнување во Законот се исполнува обврската предвидена во Националната агенда за

општествена одговорност на претпријатијата за Република Македонија согласно која управувачите со инвестициски фондови при донесување на инвестициските одлуки треба да ги земаат во предвид и аспектите за Општествената одговорност на претпријатијата.

Со членот 6 од Предлогот на Законот се брише обврската на друштвата за управување со инвестициски фондови до Комисијата за хартии од вредност да доставуваат ревидирани полугодишни извештаи за друштвото и за инвестициските фондови со кои тоа управува. Предложеното решение е со цел да се намалат трошоците за работење на друштвата за управување со отворени и затворени инвестициски фондови во време кога тргувањето со хартии од вредност во Република Македонија е значително опаднато и состојбата на пазарот на капитал е неповолна.

Со членовите 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 и 14 од Предлогот на Законот во целост се менува постојната глава III- Друштво за управување со приватни инвестициски фондови и членовите од 31 до 37, и се додаваат 22 нови члена со кои се уредуваат правила за основање, работа и надзор над приватните инвестициски фондови во согласност со новата Директива 2011/61/EU. Според постојните законски решенија (глава III на Законот), приватните фондови и друштвата за управување со приватни фондови не подлежат на лиценцирање и на контрола од страна на Комисијата за хартии од вредност поради што степенот на транспарентност на овие субјекти е на ниско ниво. Со измената на Законот детално се уредува предметот на работење на друштво за управување со приватни фондови (член 9 од Предлогот) и се воведува постапка за нивно лиценцирање (членови 10 и 11 од Предлогот). За основање на друштво за управување со приватни фондови потребна е дозвола од Комисијата за хартии од вредност. Дозволата се издава врз основа на документација со која се докажува постоење на организациски, кадровски и финасиски претпоставки за успешно работење на друштвото. Најмалиот износ на основната главнина потребен за основање на друштво за управување со приватни фондови е зголемен од постојните 50.000 на 125.000 евра (член 12 од Предлогот). Заради поголема сигурност на инвеститорите, а зависно од вредноста на имотот на приватните фондовите со кои управува, друштвото за управување има обврска да обезбеди дополнителни сопствени средства и тоа во износ од 0,02% од вредноста на имотот кој надминува 250 милиони евра. Истовремено, друштвото за управување треба да располага и со сопствени средства соодветни на ризиците кои произлегуваат од активностите на друштвото и да поседува осигурување за професионална одговорност. Со Предлог законот се пропишуваат и обврски за друштвото за управување со приватни фондови да воспостави соодветни процедури за идентификување, спречување, следење и контрола на судирот на интереси,

соодветен систем за управување со ризици од вложувањата на вкупното портфолио на фондот и систем за управување со ликвидноста (нов член 37-е, 37-ж и 37-з). Комисијата за хартии од вредност е овластена да ги пропише критериумите, начинот и методите за управување со ризици.

Со членот 37-и од Предлогот на Законот е воведена обврска за друштвото за управување со приватни фондови да ги вреднува средствата на приватните фондови со кои управува. Имено, друштвото за управување со приватни фондови е должно најмалку еднаш годишно да ја пресметува нето вредноста на имотот на приватниот фонд и нето вредноста на имотот на фондот по удел и за тоа да ја извести Комисијата за хартии од вредност и вложувачите. При вреднување на други видови на имот на приватниот фонд, различни од парични средства, хартии од вредност и удели на инвестициски фонд, друштвото за управување со приватни фондови има обврска за утврдување на вредноста на тие видови на имот да ангажира овластен проценувач по претходна согласност на Комисијата.

Со новите членови 37-к, 37-л, 37-љ, 37-м, 37-н, 37-њ и 37-о од Предлог Законот се уредуваат прашањата поврзани со избор на депозитарна банка од страна на друштвото за управување со приватни фондови и за избор на суб-депозитарна банка. За избор на депозитарна банка друштвото за управување е должно да добие одобрение од Комисијата. Депозитарната банка ги чува средствата на приватниот фонд инвестирани во Република Македонија, додека средствата на приватниот фонд инвестирани надвор од Република Македонија ги чува суб-депозитарна банка врз основа на договор склучен со депозитарната банка. Депозитарна банка може да биде само банка со дозвола од гувернерот на Народна банка на Република Македонија, додека суб-депозитарна банка може да биде банка или друга институција во странство која има соодветна дозвола од надлежен орган. Со Предлог законот детално се уредени обврските на депозитарната банка и принципите кои истата треба да ги почитува при вршење на активноста чувар на имотот на приватниот фонд. Депозитарната банка одговара пред друштвото за управување со приватни фондови и пред сопствениците на удели во приватниот фонд, за настаната штета од неизвршување или неправилно вршење на работите предвидени во депозитарниот договор кој го потпишува со друштвото за управување.

Транспарентноста во работењето на друштвото за управување со приватни инвестициски фондови се овозможува со предложените членови 37-п и 37-р и членот 21 со кој се менува постојниот член 96 од Законот. Друштвото за управување со приватни фондови е должно да изготвува ревидирани годишни финансиски извештаи за друштвото и за секој приватен фонд со кој управува и

истите да ги достави до Комисијата за хартии од вредност најдоцна до 30-ти април тековната година за претходната година, а ги доставува и до инвеститорите, на нивно барање. Исто така, друштвото за управување со приватни фондови согласно членот 21 од Предлогот на законот е должно да изготви проспект за секој приватен фонд со кој управува и да им го достави на инвеститорите за нивно запознавање. Проспектот ги содржи сите информации потребни за донесување одлука за инвестирање.

Со членот 15 од Предлогот на Законот се менува и дополнува член 38 од постојниот Закон со кој е уредено работењето на депозитарната банка на отворените и затворените инвестициски фондови. Според постојното законско решение, Комисијата за хартии од вредност го пропишува потребниот рејтингот на суб-депозитарната банка која депозитарната банка ја избира како чувар на средствата на инвестицискиот фонд, во случај кога средствата на фондот се инвестирани надвор од Република Македонија. Во изминатиов период, во услови на криза, кредитните рејтинзи на повеќето банки беа намалени, така што дел од нив не го поседуваат соодветниот рејтингот за да бидат избрани како суб-депозитарни банки. Со цел да се надминат проблемите со кои се соочија депозитарните банки од Република Македонија при изборот на суб-депозитарна банка, со предложената измена наместо кредитниот рејтинг на банката да се зема како критериум при изборот на суб-депозитарна банка, на Комисијата за хартии од вредност и се дава овластување да ги пропише условите за избор на суб-депозитарната банка.

Со членот 16 од Предлогот на Законот се додава нов член 50-а со кој се воведува обврска средствата на инвестициските фондови да се водат на посебна сметка, која друштвото за управување ја отвара во свое име, а за сметка на секој поединечен фонд, при што сметката на отворениот и приватниот инвестициски фонд кои немаат правен субјективитет се отвара под идентификацискиот број кој е определен од Комисијата за хартии од вредност. Исто така, со предложеното решение се овозможува при блокада на сметка на отворениот и приватниот инвестициски фонд заради недостиг на средства за извршување на решение за присилна наплата, носителот на платниот промет известувањето до другите носители на платен промет да го врши со доставување на идентификацискиот број на инвестицискиот фонд-должник. Целта на вака предложеното решение е во случај на блокада на друштво за управување или инвестициски фонд, предмет на извршување на решението за присилна наплата да биде само сметката на фондот, која ќе биде идентификувана преку идентификацискиот број на фондот.

Со членот 18 од Предлогот на Законот се брише обврската за обезбедување на минимален износ на парични средства потребни за основање на отворен

инвестициски фонд во висина од 300.000 евра. Заради бришење на обврската за минимален износ на средства за основање на фондот, со членот 19 од Предлогот се брише и обврската на друштвото за управување со инвестициски фондови да ја одржува вредноста на имотот на фондот во висина на минимален износ на средства.

Предложените измени се во насока на усогласување со европското законодавство каде е уредено дека инвестициските фондови немаат обврска да обезбедат минимален износ на парични средства потребни за нивно основање. Единствено друштвата за управување имаат обврска да одржуваат минимален износ на основна главнина и да располагаат со дополнителен износ на сопствени средства во зависност од вредноста и ризичноста на портфолијата на фондовите со кои управуваат.

Со членот 19 и членот 20 став 2 од Предлогот на Законот, заради бришење на обврската отворениот инвестициски фонд да се основа со минимален износ на средства од 300.000 евра, се брише и обврската на друштвото за управување со инвестициски фондови да ја одржува вредноста на имотот на фондот во висина на минимален износ на средства потребен за основање на фондот. Предложената измена е од причина што друштвото за управување има двојна обврска за одржување на капитал и тоа: за друштвото и за секој фонд со кој управува. Ризиците кои произлегуваат од големината на портфолијата на фондовите со кои управува друштвото се покриени со обврската на друштвото да одржува дополнителен износ на сопствени средства зависно од вредноста на портфолијата, поради што не е потребно континуирано одржување на вредноста на имотот на фондот од страна на друштвото. Исто така, измената е во насока на усогласување со европското законодавство каде е уредено дека единствено друштвата за управување имаат обврска да одржуваат минимален износ на основна главнина и да располагаат со дополнителен износ на сопствени средства во зависност од вредноста и ризичноста на портфолијата на фондовите со кои управуваат.

Со измената на член 94 став 1 од постојниот Закон (член 20 став 1 од Предлогот) се намалува минималниот рок за кој што може да биде основан приватниот фонд и тоа од осум на пет години, со цел да се поттикне основањето на приватни фондови. Исто така, се брише обврската за обезбедување на минимален износ на парични средства потребни за основање на приватен фонд, како и обврската за максимален број на инвеститори во приватниот фонд и минимален износ на вложување на секој поединечен инвеститор во фондот. Предложените измени се во насока на поголема либерализација при основањето и работењето на приватните фондови, како и усогласување со Директива 2011/61/EУ која не го ограничува основањето на

приватните фондови во поглед на висината на средствата потребни за основање на приватен фонд и бројот на инвеститори во фондот.

Со членот 24 од Предлогот на Законот се врши појаснување на одредбите од постојниот Закон кои се однесуваат на методологијата за утврдување на вредноста на портфолиото на инвестициските фондови. Со постојните решенија не е уреден начинот на вреднување на други видови на имот, како на пример недвижен имот, стока и сл., во кој може да се вложуваат средствата на инвестициските фондови. Поради тоа, се воведува одредба со која вредноста на имотот се определува според пазарната цена, а доколку не постои пазарна цена, се проценува т.н. фер вредност на имотот.

Со членот 25 од Предлогот на Законот со кој се менува член 125 од постојниот Закон се проширува листата на лица овластени за продажба на удели, односно акции во инвестицискиот фонд. Покрај друштвото за управување, банките и брокерските куќи, се дава можност продажбата на уделите, односно акциите во инвестициски фонд да ја вршат и осигурителните друштва и физички лица кои од Комисијата за хартии од вредност имаат добиено дозвола за работење како инвестициски агенти. Целта на измената е да се обезбеди поширока територијална покриеност со индустријата на инвестициски фондови на тој начин што овластените лица, пред се инвестициските агенти, се во можност да вршат продажба на удели односно акции на целата територија на Република Македонија. Комисијата за хартии од вредност е овластена да ги пропише условите што треба да ги исполнуваат лицата кои сакаат да станат инвестициски агенти, како и начинот и постапката за полагање на испитот за добивање дозвола за работење на инвестициски агент.

Со членовите 29, 30, 31 и 34 од Предлогот е уредена контролата и надзорот над друштвата за управување со приватни фондови и над депозитарната банка за приватните фондови. Контролата и надзорот над овие субјекти е дадена во надлежност на Комисијата за хартии од вредност која врши теренска и вонтеренска контрола и презема мерки за отстранување на утврдените неправилности и незаконитости. Исто така, на Комисијата и се дава можност да донесе решение за изрекување јавна опомена на друштвото за управување со приватен фонд, на депозитарната банка на приватниот фонд и за одговорните лица (член 32 и 33 од Предлогот).

Со членовите 37, 38, 39 и 40 од Предлогот се уредени прекршочните санкции. За непостапување согласно одредбите од Законот, предвидени се глоби за друштвото за управување со приватни фондови, за основачите на друштвото, членовите на органот на управување и вработените во друштвото за управување со приватни

фондови, за депозитарната банка на приватниот фонд, како и за физичко лице-инвестициски агент кое во име на друштвото за управување е овластено да врши продажба на акции или удели.

Со членот 41 од Предлогот на Законот се зголемуваат роковите за застареност на поведување и водење на прекршочната постапка во насока на усогласување со измената на Законот за прекршоци.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените одредбите се меѓусебно поврзани и како такви прават правна целина и се применливи.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Хармонизирање на домашното законодавство со ЕУ Директивата 2011/61/ЕУ за менаџери на алтернативни инвестициски фондови како услов за рамноправно членство во Европската унија и обврска од НПАА. Со предложените решенија ќе се обезбеди повисок степен на регулирање и контрола на работењето на приватните фондови во Република Македонија заради спречување на идни евентуални системски кризи на пазарот на капитал во Република Македонија.